

Gennemgang af norske pensionisters skatte-sager

1. Rekommendation

Rekommandationen har följande formulering

Nordisk Råd rekommenderer Norges og Sveriges regeringer,

at de to landes skattemyndigheder gennemgår de norske pensionisters sager med henblik på at afdække eventuel fejlinformation og eventuelt korrigere skatteopgørelserne.

2. Meddelande från Norge och Sverige

Sverige besvarte denne rekommandasjonen høsten 2014. I svaret opplyste Sverige at de hadde foretatt grundige undersøkelser om hva slags informasjon som ble gitt til norske pensjonister om den svenske beskatningen i årene fra 2008 og framover. Fra svensk side var det ikke mulig å påvise at det ble gitt gal informasjon om den svenske skatteplikten. I den grad skattyterne gjør gjeldende at de har fått feilaktig informasjon, må dette i så fall prøves innenfor rettsvesenet i hvert enkelt tilfelle. I sitt svar konkluderte Sverige med at det ikke var grunn til å iverksette særskilte tiltak for å sikre at de svenske skattemyndighetene gir korrekt informasjon.

Til tross for det svenske svaret opprettholdt Nordisk Råd denne rekommandasjonen og Norge fikk ansvaret for å utarbeide et nytt svar. I begrunnelsen for å be om et nytt svar uttalte Medborger- og forbrukerutvalget blant annet at de

"beklager att det inte inkluderats någon information från Norge i meddelandet, då även myndigheterna här gett norska pensionärer felaktig information inför flytt till Sverige."

I forbindelse med utarbeidelsen av dette svaret har norske skattemyndigheter blitt bedt om å redegjøre for hvilken informasjon de ga til norske

pensjonister som skulle flytte til Sverige i årene 2008-2010 og hvordan denne ble gitt. Det er særlig disse tre årene som er de kritiske med hensyn til korrekt informasjon, dvs. det året endringene i beskatningen av pensjon i den nordiske skatteavtalen trådte i kraft pluss de to påfølgende årene. Nedenfor følger en beskrivelse av de rutiner som ble fulgt og den informasjonen som ble gitt fra norske myndigheter til pensjonister som skulle flytte til Sverige i årene 2008-2010.

Informasjon om svenske regler

Det er den svenske beskatningen de norske pensjonistene hevder å ha fått feil informasjon om. Norske skattemyndigheter har imidlertid fokus på å gi korrekt informasjon om *norske* skatteregler og om *norsk* beskatningsrett etter skatteavtalene. Norske skattemyndigheter gir som hovedregel ikke informasjon om andre lands interne skatteregler, verken skriftlig eller muntlig. Skattyterne blir i stedet, både ved oppmøte, telefonhenvendelser og i skriftlig korrespondanse, oppfordret til å ta kontakt med skattemyndighetene i tilflyttingslandet for å avklare sin skatteplikt der. Dette var også praksis i perioden 2008 – 2010. Det er derfor svært lite sannsynlig at norske skattemyndigheter skal ha gitt feil informasjon om de svenske skattereglene eller ha uttalt seg om dem i det hele tatt.

Informasjon om norske regler

Når en person som planlegger å flytte til utlandet, henvender seg til norske skattemyndigheter blir det gitt opplysninger om norske interne skatteregler og de til enhver tid gjeldende bestemmelsene i skatteavtalen. Dette er både dagens praksis og praksis i perioden 2008-2010.

Norske skattemyndigheter har generelt gitt opplysninger om hvilke norske skatteregler som gjelder ved flytting til utlandet, skatteplikt etter norske skatteregler, norsk beskatningsrett etter skatteavtalen og vilkår for opphør av skatteplikt. Det ble ikke gitt mer spesifikk informasjon om beskatning av ulike inntekter. Det var heller ikke utarbeidet egne rutiner, brev eller annet informasjonsmaterieell særskilt rettet mot norske pensjonister som skulle flytte til Sverige, men fra 2009/2010 har pensjonister blitt orientert om reglene om kildeskatt på pensjon.

Når skattytere har tatt kontakt med skattekontoret skriftlig og opplyst at de har flyttet/skal flytte til utlandet, har de som regel mottatt informasjonen i et standardbrev. Personer som har henvendt seg til skattekontoret ved personlig oppmøte eller per telefon, har fått den samme informasjonen muntlig.

Det har ikke vært mulig å fremskaffe informasjon om hva norske skattemyndigheter ga opplysninger om til enkeltstående norske pensjonister som skulle flytte til Sverige i perioden 2008-2010.

I 2008 endret Skatteetaten sin organisering og oppgaveløsning – Reorganisering av Skatteetaten (ROS). I den forbindelse ble det dannet fem regioner og innen hver region ble det satt sammen nye grupper som skulle ha ansvar for veiledning på telefon og ved oppmøte og for likning av personer med utlandsforhold. Mange saksbehandlere fikk nytt arbeidsområde og 2008 var et år preget av kompetanseoppbygging i alle regioner. Dette kan i en viss grad ha påvirket kvaliteten på den informasjonen som ble gitt i en overgangsperiode.

Det er ingen av pensjonistene som flyttet til Sverige i disse årene eller senere som har hevdet at de har fått feil informasjon fra norske skattemyndigheter om de norske skattereglene. Dette skyldes primært at Norge er kildeland for pensjonsinntektene deres, og som kildeland (utbetalingsland) har Norge til enhver tid beskatningsretten til disse inntektene, uansett hvor lenge de oppholder seg i et annet nordisk land. Slik var det også for pensjonister som flyttet fra Norge til Sverige i årene 2008-2010. Det

Nordiska rådet

**Rek. 7/2014/Medborger
D 2015**

Tidigare nummer:
A 1606/medborger

Behandlas i:
Medborgar- och
konsumentutskottet

J.nr. 13-00302-27

er vanskelig å tenke seg at norske skattemyndigheter skal ha feilinformert om dette. Det er derfor lite sannsynlig at det skal ha skjedd.

Særlig om informasjon om den nordiske skatteavtalen

Den nordiske skatteavtalen ble endret med virkning fra 1. januar 2009. Tidspunktet for ikrafttredelse av endringene ble først kjent i desember 2008. Det var således først i desember 2008 at norske skattemyndigheter ble kjent med at artikkel 18 i den nordiske skatteavtalen var endret fra å gi utbetalingslandet eksklusiv beskatningsrett til å gi både utbetalingslandet og bostedslandet beskatningsrett fra og med inntektsåret 2009.

Endringene i den nordiske skatteavtalen hadde ingen betydning for den norske beskatningsretten til pensjon som utbetales til pensjonister bosatt i Sverige og medførte i prinsippet ingen endringer i informasjonsrutinene til norske skattemyndigheter. Det kan imidlertid tenkes at skattytere som henvendte seg til skattekontoret i 2008 med spørsmål knyttet til beskatning av pensjon fra Norge ved flytting til Sverige, muligens kan ha fått informasjon om svensk beskatningsrett etter skatteavtalen som per januar 2009 ikke lenger var korrekt. Informasjonen var imidlertid korrekt da den ble gitt. Dersom disse skattyterne ikke kom tilbake til skattekontoret i 2009 eller på annen måte fikk kunnskap om denne endringen, er det sannsynlig at de også etter 1. januar 2009 var av den oppfatning at det fortsatt var bare Norge som etter skatteavtalen kunne beskatte deres norske pensjonsinntekt.

Felles innsats

I sin alminnelighet legger Nordens regjeringer stor vekt på at skattemyndighetenes informasjon og service skal være behovstilpasset og lett tilgjengelig. God og relevant informasjon skal finnes både for fysiske personer og selskaper. For spørsmål om den nordiske skatteavtalen har skattemyndighetene i Norden gjennom det fellesnordiske nettstedet nordisketax.net hatt et nært samarbeid de siste ti årene. På denne nettsiden finnes relevant informasjon blant annet om beskatning av pensjoner innenfor Norden i grenseoverskridende tilfeller. En felles arbeidsgruppe trefes 2-3 ganger per år for å gå gjennom nyheter på skatteområdet og sørge for at informasjonen på nettsiden er enhetlig utformet. På denne nettsiden finnes det også en spørrefunksjon hvor skattytere kan stille spørsmål om gjeldende regler. I hvert nordisk land finnes det særskilte tjenestemenn som besvarer de spørsmålene som kommer inn via nettsiden.

Konklusjon:

Fra norsk side har vi ikke avdekket konkret feilinformasjon til pensjonister som planla flytting til Sverige i årene 2008-2010. Det er heller ingen av de utflyttede pensjonistene som har klaget over ligningen i Norge for disse årene. Det foreligger derfor ikke noe grunnlag for å endre det norske skatteoppgjøret for noen av dem. På bakgrunn av dette og de svar som Sveriges regjering tidligere har avgitt om dette spørsmålet, vil verken den norske eller den svenske regjeringen iverksette ytterligere tiltak i anledning av Nordisk Råds rekommandasjon.

3. Utskottets betänkande

Medborgar- och konsumentutskottet har följt problematiken kring bristande information om revideringen av nordiska skatteavtalet som trädde ikraft 2009 som bland annat innebar att pensioner inte enbart skulle beskattas från det utbetalande landet utan även kunde beskattas i bosättningslandet. Detta ledde bland annat till att beskattningen av en norsk pension som utbetalas i Sverige där man har högre skattenivå på pension blev högre än tidigare förväntat. En större grupp norska pensionärer som flyttat till Sverige fick otillräcklig information om denna ändring och fick efterföljande höga skattekrav.

Nordiska rådet

**Rek. 7 / 2014 / Medborgar
D 2015**

Tidigare nummer:
A 1606/medborgar

Behandlas i:
Medborgar- och
konsumentutskottet

J.nr. 13-00302-27

Den svenska regeringen svarade kortfattat på rekommendationen under föregående år och angav att de inte funnit skriftlig felinformation och hänvisade i övrigt till att överklagandefunktionen. Problemet är emellertid att mestadels av informationen förmedlats muntligt, och därmed är svårbesviselig. Vidare saknades information från Norge.

Nu följer ett något grundligare svar de norska myndigheterna, dock utan att de svenska myndigheterna tagit ställning till utskottets betänkande över det tidigare svaret. Det är beklagligt att den svenska regeringen inte förhåller sig till utskottets tidigare betänkande.

Återigen hävdar nu den norska regeringen att det inte varit möjligt att få fram information om vad skattemyndigheterna har uppgett för upplysningar till de individuella norska pensionärerna, och konkluderar att då inga formella överklaganden inkommit så finns inget grundlag för att ändra något.

Emellertid informerades skattemyndigheterna om ikraftträdandet av det reviderade skatteavtalet först en månad innan det trädde ikraft. Därmed medges att information om beskattning av pension från Norge vid flyttning till Sverige kan ha förmedlats under 2008 som per 1 januari 2009 inte var korrekt.

Norge menar dock att de inte har något ansvar, då man förmedlat information som var korrekt under 2008.

Medborgar- och konsumentutskottet har informerats om att det fortsatt, senast under 2014, gavs felaktig information – då från de svenska skattemyndigheterna kring beskattning av pension från annat nordiskt land. Därmed är det tydligt att det inte endast var en begränsad period under 2008.

Vidare har Nordiska rådet i uppföljningen av gränshinderarbetet konstaterat att ändringen från 2008 av artikel 18 i det nordiska dubbelbeskattningsavtalet ger problem även för isländska medborgare i Danmark exempelvis.

Det kan därmed konkluderas att det finns anledning att se över hur genomförandet av det nordiska skatteavtalet fungerar.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Medborgar- och konsumentutskottet

att Nordiska rådet lägger meddelandet om Rek. 7/2014 till handlingarna och avvaktar *politisk dialog*.

Riga, 1 juni 2015

Annicka Engblom (M), Sverige
Bengt Morten Wenstøb (H), Norge
Elín Hirst (Sj.), Island
Håkan Svenneling (V), Sverige
Kristian Norheim (FrP), Norge

Paula Bieler (SD), Sverige
Pål Farstad (V), Norge,
Rigmor Andersen Eide (KrF), Norge
Satu Haapanen (Gröna), Finland

Nordiska rådet

**Rek. 7/2014/Medborger
D 2015**

Tidigare nummer:
A 1606/medborger

Behandlas i:
Medborgar- och
konsumentutskottet

J.nr. 13-00302-27